

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การใช้หอสมุดกลางของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้หอสมุดกลางของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ในด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ในการใช้ ทรัพยากรสารนิเทศ บริการ และวิธีการสืบค้น และปัญหาในการใช้หอสมุดกลางของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ในการพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ บริการ และเครื่องมือในการสืบค้นให้สอดคล้องกับการใช้ของอาจารย์และนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี โดยตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้วังนี้

1. อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ส่วนใหญ่ใช้หนังสือและวารสารของหอสมุดกลาง ใช้บริการยืม-คืน และใช้วิธีการสืบค้นจากการอ่อนไลน์ของห้องสมุด

2. ปัญหาในการใช้หอสมุดกลางที่อาจารย์และนักศึกษาประสบในระดับมาก คือ ทรัพยากรสารนิเทศมีเนื้อหาไม่ทันสมัย ส่วนปัญหาที่นักศึกษาประสบในระดับมาก คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตมีประสิทธิภาพต่ำ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยศึกษากับอาจารย์ และนักศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี 5 คณะ คือ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาการจัดการ และวิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 683 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 628 ชุด เป็นแบบสอบถามที่นำไว้เคราะห์ได้ จำนวน 572 ชุด คิดเป็น 83.75% ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำแนกเป็นอาจารย์ จำนวน 103 ชุด นักศึกษา จำนวน 469 ชุด เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 343 ชุด และนักศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 126 ชุด ผลการวิจัยสามารถสรุปและอภิปรายได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และคณะที่สังกัด

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 572 คน พบว่า จำนวนมากที่สุด 195 คน (34.09%) สังกัดคณะวิทยาการจัดการ รองลงมา จำนวน 139 คน (24.30%) สังกัดคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 38 คน สังกัด คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 171 คน สังกัดคณะวิทยาการจัดการ เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวนมากที่สุด 128 คน สังกัด

คณะวิทยาการจัดการ และนักศึกษาระดับปริญญาโท จำนวนมากที่สุด 46 คน สังกัดคณะครุศาสตร์ (ตารางที่ 2)

สำหรับตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ (ตารางที่ 3) พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ จำนวน 68 คน (66.02%) มีตำแหน่งเป็นอาจารย์ เมื่อจำแนกตามคณะ พบร้า อาจารย์ทุกคน หรือ อาจารย์ส่วนใหญ่ของ 4 คณะ มีตำแหน่งเป็นอาจารย์ ยกเว้นคณะครุศาสตร์ผู้ตอบส่วนใหญ่ จำนวน 10 คน (71.43%) มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์

ในด้านสาขาวิชาที่สังกัด (ตารางที่ 4) พบร้า ผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 43 คน (7.52%) สังกัดสาขาวิชาบริหารธุรกิจ รองลงมา จำนวน 19 คน (3.32%) เท่ากัน สังกัดสาขาวิชาการจัดการทั่วไป การบริหารธุรกิจ (แขนงวิชาการเงินและการธนาคาร) การบริหารธุรกิจ (สาขาวิชาการบัญชี) และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ พบร้า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 4 คน (3.88%) เท่ากัน สังกัดสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ เกมี ชีววิทยา และวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม นักศึกษา จำนวนมากที่สุด 43 คน (9.17%) สังกัดสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบร้า นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวนมากที่สุด 16 คน (4.66%) เท่ากัน สังกัดสาขาวิชาการจัดการทั่วไป การบริหารธุรกิจ (แขนงวิชาการเงินและการธนาคาร) การบริหารธุรกิจ (แขนงวิชาการบัญชี) และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ส่วนนักศึกษา ระดับปริญญาโท จำนวนมากที่สุด 43 คน (34.13%) สังกัดสาขาวิชาบริหารธุรกิจ

2. การใช้หอสมุดกลาง

การใช้หอสมุดกลาง ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการใช้ ความถี่ในการใช้ ทรัพยากรสารนิเทศที่ใช้ บริการที่ใช้ และวิธีการสืบค้น ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ในการใช้หอสมุดกลาง

ผู้ตอบส่วนใหญ่ จำนวน 425 คน (74.30%) ใช้หอสมุดกลางเพื่อ ประกอบการเรียน รองลงมา จำนวน 353 คน (61.71%) ใช้เพื่อติดตามข่าวสารและเพิ่มพูนความรู้ใน ค้านต่างๆ

เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ พบร้า อาจารย์ส่วนใหญ่ จำนวน 99 คน (96.12%) ใช้หอสมุดกลางเพื่อประกอบการสอน ในขณะที่นักศึกษาส่วนใหญ่ จำนวน 411 คน (87.63%) ใช้เพื่อประกอบการเรียน เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบร้า นักศึกษาระดับปริญญา

ครีส่วนใหญ่ จำนวน 302 คน (88.05%) ใช้ห้องสมุดกลางเพื่อประกอบการเรียน ส่วนนักศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 112 คน (88.89%) ใช้เพื่อประกอบการทำวิจัย / วิทยานิพนธ์ (ตารางที่ 5)

ผลการวิจัยในด้านวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดกลาง เห็นได้ชัดว่า สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของผู้ตอบแต่ละกลุ่ม กล่าวคือ อาจารย์ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการสอน ในขณะที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีใช้เพื่อประกอบการเรียน และนักศึกษาระดับปริญญาโท ใช้เพื่อประกอบการทำวิจัย/วิทยานิพนธ์ ผลการวิจัยในด้านวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดกลาง พบว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิกา บุญแดง (2546) ที่พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการสอน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Reed และ Tanner (2001) ที่พบว่า อาจารย์ ส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อการทำวิจัย

สำหรับผลการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่พบว่า ส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดกลางเพื่อประกอบการเรียน ปรากฏสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ Majid และ Tan (2002) ที่พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการเรียน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประภารัตน์ นววิภาพันธ์ (2540) ที่พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อทำรายงาน และผลการวิจัยของ สุภิพร อมศพร (2545) ที่พบว่า นักเรียนนายเรือส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อพักผ่อนและความบันเทิง

ส่วนผลการวิจัย ที่พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาโทส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุด เพื่อประกอบการทำวิจัย/วิทยานิพนธ์ พนว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิกา บุญแดง (2546) ที่พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการทำรายงาน ภาค尼พนธ์ และ วิทยานิพนธ์ และผลการวิจัยของ Ajala (1997) ที่พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาวิจัย

2.2 ความถี่ในการใช้ห้องสมุดกลาง

ผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 227 คน (39.68%) ใช้ห้องสมุดกลางสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง รองลงมา จำนวน 149 คน (26.05%) ใช้ห้องสมุดกลางไม่แน่นอน

เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ พนว่า อาจารย์ จำนวนมากที่สุด 33 คน (32.04%) ใช้ห้องสมุดกลางไม่แน่นอน ส่วนนักศึกษา จำนวนมากที่สุด 200 คน (42.64%) ใช้ห้องสมุดกลางสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พนว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ จำนวน 178 คน (51.89%) ใช้ห้องสมุดกลางสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง ในขณะที่นักศึกษาระดับปริญญาโท จำนวนมากที่สุด 46 คน (36.51%) ใช้ห้องสมุดกลางไม่แน่นอน (ตารางที่ 6)

จากผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาโทใช้ห้องสมุดกลางไม่แน่นอน อาจเนื่องจากอาจารย์มีภาระหน้าที่หลากหลายในเวลาเดียวกัน เช่น งานสอน งานบริการทางวิชาการ งานวิจัย รวมทั้งอาจารย์บางคนยังทำหน้าที่เป็นผู้บริหารของมหาวิทยาลัย เวลาในการเข้าใช้ห้องสมุดจึงไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับเวลาว่างของอาจารย์ ส่วนนักศึกษา ระดับปริญญาโทเข้าใช้ห้องสมุดไม่แน่นอน อาจเนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่ทำงานประจำ การเข้าใช้ห้องสมุดจึงขึ้นอยู่กับเวลาว่างจากงานประจำ และความต้องการที่เกี่ยวกับการศึกษาในขณะนี้ ผลการวิจัยในส่วนนี้ พบว่า ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มนิษฐา พลการ (2544) วิภา บุญแดง ที่พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุด 2-3 ครั้ง / เดือน และผลการวิจัยของ Korabili และ Tilikidou (2006) ที่พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดทุกสัปดาห์

ส่วนผลการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่พบว่า ใช้ห้องสมุดกลาง สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง อาจเป็น เพราะในแต่ละภาคการศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีต้องเรียนหลาย วิชา ซึ่งการเรียนการสอนในแต่ละวิชาอาจารย์อาจกำหนดให้นักศึกษาทำรายงานหรือภารกิจนิพนธ์ ซึ่ง นักศึกษาต้องค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง จึงทำให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีต้องเข้าใช้ห้องสมุด บ่อยครั้ง ผลการวิจัยในส่วนนี้ พบว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุณิพร อุมตพร (2545) ที่พบว่า นักเรียนนายเรือส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดมากกว่าสัปดาห์ละครั้ง ประการัตน์ นววิภาพันธ์ (2540) ที่ พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 2 ครั้ง และผลการวิจัยของมนิษฐา พลการ (2544) ที่พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุด 1-2 ครั้ง / สัปดาห์

2.3 รูปแบบทรัพยากรสารนิเทศที่ใช้

ทรัพยากรสารนิเทศได้จำแนกเป็น 3 รูปแบบใหญ่ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสต ทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ จำนวน 563 คน (98.43%) ใช้สื่อ สิ่งพิมพ์ รองลงมา จำนวน 363 คน (63.46%) ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพและระดับการศึกษาของผู้ตอบ พบว่า ทั้ง อาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโทส่วนใหญ่ จำนวน 102 คน (99.03%) 339 คน (98.83%) และ 122 คน (96.82%) ตามลำดับ ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่นเดียวกัน (ตาราง ที่ 7)

การที่ผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์และนักศึกษาทั้งระดับปริญญาตรี และ ระดับปริญญาโทใช้ทรัพยากรสารนิเทศรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์มากที่สุด อาจเนื่องจากสื่อสิ่งพิมพ์เป็น สื่อที่ผู้ใช้คุ้นเคย มีหลายประเภทให้เลือกใช้ได้ตามความต้องการ มีเนื้อหาหลากหลายทุกสาขาวิชา และใช้ง่าย จึงเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และการค้นคว้าวิจัยของอาจารย์และนักศึกษาใน มหาวิทยาลัยได้มาก (Chaudhary 2004)

เมื่อจำแนกรายละเอียดของทรัพยากรสารนิเทศแต่ละรูปแบบที่ใช้
ปรากฏผล ดังนี้

2.3.1 สื่อสิ่งพิมพ์

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 563 คน ที่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ พบร่วมกัน ใช้หนังสือ รองลงมา จำนวน 397 คน (70.51%) ใช้หนังสือพิมพ์ และจำนวน 390 คน (69.27%) ใช้วารสาร

เมื่อจำแนกตามสถานภาพและระดับการศึกษาของผู้ตอบ พบร่วมกัน ทั้งอาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโททุกคน (100.00%) ใช้หนังสือ เช่นเดียวกัน

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้หนังสือ พบร่วมกัน จำนวน 464 คน (82.41%) ใช้คำรา เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ พบร่วมกัน ทั้งอาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ จำนวน 100 คน (98.04%) และ 364 คน (78.96%) ตามลำดับ ใช้คำรา เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบร่วมกัน นักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ จำนวน 267 คน (78.76%) ใช้คำรา ในขณะที่นักศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ จำนวน 101 คน (82.79%) ใช้หนังสือ วิชาการ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้หนังสืออ้างอิง พบร่วมกัน จำนวน 303 คน (53.82%) ใช้พจนานุกรม เมื่อจำแนกตามสถานภาพและระดับการศึกษาของผู้ตอบ พบร่วมกัน ทั้งอาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโท จำนวนมากที่สุด 43 คน (42.16%) 200 คน (59.00%) และ 60 คน (49.18%) ตามลำดับ ใช้พจนานุกรม (ตารางที่ 8)

ผลการวิจัยในส่วนนี้ ที่พบว่า อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ ใช้หนังสือ รองลงมา คือ หนังสือพิมพ์ และวารสาร มีทั้งสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมนติฐานข้อ 1 ที่กำหนดว่า อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีส่วนใหญ่ใช้หนังสือและวารสารของหอสมุดกลาง โดยส่วนที่ไม่สอดคล้องกัน คือ วารสาร ซึ่งพบว่าอยู่ในลำดับที่ 3

การที่ผลการวิจัย พบร่วมกับ อาจารย์และนักศึกษาใช้วารสารน้อยกว่า หนังสือ และหนังสือพิมพ์ อาจเนื่องจากหนังสือเป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้เนื้อหารอบคุณเรื่องราวและความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ ทุกสาขาวิชา รวมทั้งความบันเทิง นอกเหนือนี้หนังสือยังมีหลายประเภท เช่น ตำรา หนังสือวิชาการ หนังสือหลักสูตร นวนิยาย เรื่องสั้น เป็นต้น ซึ่งอาจารย์และนักศึกษาสามารถเลือกอ่านได้ตามวัตถุประสงค์ในการใช้งาน ส่วนการที่อาจารย์และนักศึกษาใช้หนังสือพิมพ์ในอันดับรองลงมา อาจเนื่องจากวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการใช้หอสมุดกลางของ

อาจารย์และนักศึกษาประการหนึ่ง คือ ใช้เพื่อติดตามข่าวสารและเพิ่มพูนความรู้ในด้านต่างๆ ซึ่งทรัพยากรสารนิเทศที่สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้ดีที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ สำหรับวารสารที่ใช้เป็นอันดับสาม อาจเนื่องจากหอสมุดกลางยังมีวารสารวิชาการไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา และวารสารที่ห้องสมุดออกรับมีจำนวนน้อยชื่อ วารสารส่วนใหญ่เป็นวารสารที่ได้รับอภินันทนาการ จึงอาจได้รับไม่ต่อเนื่อง และไม่ครอบคลุมบัน จึงทำให้มีการใช้น้อยกว่าสิ่งพิมพ์ทั้งสองประเภทดังกล่าว

ผลการวิจัยในส่วนนี้ ขั้งพบว่าสอดคล้องกับผลการวิจัย 5 เรื่อง ที่พบว่า ทรัพยากรสารนิเทศที่อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ คือ หนังสือ ได้แก่ ผลการวิจัยของ วิภา บุญแแดง (2546) พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้หนังสือวิชาการภาษาไทย และอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้หนังสือวิชาการภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยของประภารัตน์ นววิภาพันธ์ (2540) พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ ใช้หนังสือความรู้ทั่วไป ผลการวิจัยของ索基 อุณรุท (2546) พบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้หนังสือภาษาไทย ผลการวิจัยของ Majid และ Tan (2002) พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ใช้หนังสือ และผลการวิจัยของ Reed และ Tanner (2001) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้หนังสือ ในขณะที่ผลการวิจัยของ Ajala (1997) พบแตกต่างกันคือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้วารสาร

2.3.2 สื่อโสตทัศน์

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 337 คน ที่ใช้สื่อโสตทัศน์ ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบทั้งหมด (100.00%) ใช้แผ่นบันทึกภาพ (ดีวีดี/วีซีดี) รองลงมา จำนวน 213 คน(63.20%) ใช้เทปบันทึกภาพ

เมื่อจำแนกตามสถานภาพและระดับการศึกษาของผู้ตอบ พบว่า ผู้ตอบทั้งหมด (100%) ของแต่ละกลุ่ม ได้แก่ อาจารย์ 53 คน นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 246 คน และนักศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 38 คน ใช้แผ่นบันทึกภาพ (ดีวีดี/วีซีดี) เช่นเดียวกัน (ตารางที่ 9)

การที่ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ นักศึกษา ระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ใช้แผ่นบันทึกภาพ (ดีวีดี/วีซีดี) อาจเนื่องจากในปัจจุบันแผ่นบันทึกภาพ (ดีวีดี/วีซีดี) มีสมรรถนะการใช้งานสูง (กิตานันท์ มะลิทอง 2541) สามารถใช้ได้กับเครื่องเล่นดีวีดี เครื่องเล่นวีซีดี และเครื่องคอมพิวเตอร์ และมีเนื้อหาครอบคลุมทั้งความรู้ และความบันเทิง ประกอบกับห้องสมุดได้จัดหาแผ่นบันทึกภาพ ที่มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน และความบันเทิงด้านต่างๆ เช่นมาให้บริการมากกว่าสื่อโสตทัศน์ประเภทอื่น พร้อมทั้งอุปกรณ์ในการใช้งาน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องเล่นดีวีดี รวมทั้งมีการจัดห้องโถมเขียวเตอร์สำหรับชมภาพยนตร์จากแผ่นบันทึกภาพ และประชาสัมพันธ์แผ่นบันทึกภาพใหม่ที่ห้องสมุดได้รับทั้งด้าน

สารคดี และความบันเทิงให้ทราบทุกสัปดาห์ จึงทำให้อาจารย์และนักศึกษาใช้สื่อประเภทนี้มากกว่า สื่อโสตทัศน์ประเภทอื่นๆ

2.3.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 363 คน ที่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ พนว่า ผู้ตอบทุกคน (100.00%) ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ รองลงมา จำนวน 252 คน (69.42%) ใช้ฐานข้อมูลซีรีลอน

เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบและระดับการศึกษา พนว่า ทั้งอาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโท ทุกคน ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ เช่นเดียวกัน

สำหรับรายละเอียดของฐานข้อมูลออนไลน์ และฐานข้อมูล
ซีรีลอนที่ใช้มีดังนี้

ฐานข้อมูลออนไลน์

ผู้ตอบส่วนใหญ่ จำนวน 296 คน (81.54%) ใช้ฐานข้อมูล
ออนไลน์ที่ห้องสมุดจัดหารองลงมา จำนวน 234 คน (64.46%) ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุด
จัดทำ

เมื่อจำแนกตามสถานภาพและระดับการศึกษาของผู้ตอบ พนว่า ทั้งอาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ จำนวน 52 คน (76.47%) 169 คน (83.25%) และ 75 คน (81.52%) ตามลำดับ ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุด
จัดทำเช่นเดียวกัน

สำหรับผู้ตอบ จำนวน 296 คน ที่ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่
ห้องสมุดจัดหาร พนว่า จำนวนมากที่สุด 142 คน (39.12%) ใช้ฐานข้อมูลกุตภาคช่าวออนไลน์ (มติชน)
รองลงมา จำนวน 81 คน (22.31%) เท่ากัน ใช้ฐานข้อมูล H.W. Wilson และฐานข้อมูล
ProQuest Disseartation & Abstact

เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ พนว่า อาจารย์ จำนวนมาก
ที่สุด 23 คน (33.82%) ใช้ฐานข้อมูล ProQuest Disseartation & Abstact ส่วนนักศึกษา จำนวนมาก
ที่สุด 131 คน (44.41%) ใช้ฐานข้อมูลกุตภาคช่าวออนไลน์ (มติชน)

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พนว่า นักศึกษาระดับปริญญา
ตรีส่วนใหญ่ จำนวน 114 คน (56.16%) ใช้ฐานข้อมูลกุตภาคช่าวออนไลน์ (มติชน) ในขณะที่

นักศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ จำนวน 52 คน (56.52%) ใช้ฐานข้อมูล ProQuest Disseartation & Abstact

ส่วนผู้ตอบ จำนวน 234 คน ที่ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุด จัดทำ พนบว่า จำนวนมากที่สุด 136 คน (37.46%) ใช้ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ Thesis รองลงมา จำนวน 94 คน (25.89%) ใช้ฐานข้อมูลท้องถิ่น

เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ พนบว่า อาจารย์และนักศึกษา จำนวนมากที่สุด 35 คน (51.47%) และ 101 คน (34.24%) ตามลำดับ ใช้ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ Thesis เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พนบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวนมากที่สุด 66 คน (32.51%) ใช้ฐานข้อมูลท้องถิ่น ในขณะที่นักศึกษาระดับปริญญาโทส่วนใหญ่ จำนวน 67 คน (72.83%) ใช้ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ Thesis

จากการวิจัยที่พนบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูล ProQuest Disseartation & Abstact อาจเนื่องจากฐานข้อมูลดังกล่าวเป็น ฐานข้อมูลที่รวบรวมวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยต่างๆ จากต่างประเทศ มีเนื้หาครอบคลุมทุกสาขาวิชา อาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาโท จึงใช้เพื่อ สำรวจหัวข้อวิจัย และวิธีการวิจัย เพื่อการทำวิจัย หรือผลงานวิชาการอื่นๆ ของอาจารย์ และเพื่อ ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท

ส่วนผลการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่พนบว่า ส่วนใหญ่ ใช้ฐานข้อมูลกุศภากข่าวออนไลน์มีติชน จะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยในส่วนของสื่อ ตีพิพนธ์ที่ใช้ ซึ่งนักศึกษาใช้หนังสือพิมพ์เป็นอันดับสองรองลงมาจากหนังสือ ฐานข้อมูลกุศภากข่าวออนไลน์มีติชน จึงเป็นฐานข้อมูลที่นักศึกษาสามารถใช้เพื่อติดตามข่าวสารและเพิ่มพูนความรู้ ในด้านต่างๆ ได้ เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ นอกจากนี้ฐานข้อมูลกุศภากข่าวออนไลน์มีติชน ยัง สามารถสืบค้นข้อมูลได้ทั้งข้อมูลปัจจุบันและข้อมูลย้อนหลัง และยังสามารถสืบค้นได้สะดวก รวดเร็วบนเว็บไซต์ของห้องสมุด จึงทำให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีใช้ฐานข้อมูลดังกล่าวมากกว่า ฐานข้อมูลอื่นๆ

ฐานข้อมูลชีดีรอน

จากผู้ตอบ จำนวน 252 คน ที่ใช้ฐานข้อมูลชีดีรอน พนบว่า ผู้ตอบ จำนวนมากที่สุด 121 คน (33.33%) ใช้ฐานข้อมูลกุศภากข่าว (มติชน) รองลงมา จำนวน 91 คน (25.07%) ใช้ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย

เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ จำนวน 21 คน (30.88%) ใช้ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ในขณะที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 115 คน (38.98%) ใช้ฐานข้อมูลกุตภาคบ้าว (มติชน)

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ จำนวน 109 คน (53.69%) ใช้ฐานข้อมูลกุตภาคบ้าว (มติชน) ในขณะที่นักศึกษา ระดับปริญญาโทจำนวนมากที่สุด 34 คน (36.96%) ใช้ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย (ตารางที่ 10)

ผลการวิจัยในส่วนนี้ พบว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยในด้าน ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ใช้ คือ ห้องอาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาโทใช้ฐานข้อมูลที่ครอบคลุม รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ ในขณะที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีใช้ฐานข้อมูลบ้าว

2.4 เนื้อหาทรัพยากรสารนิเทศที่ใช้

เนื้อหาทรัพยากรสารนิเทศที่มีผู้ใช้มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เนื้อหารัฐวิสาหกิจ จำนวน 225 คน (39.33%) เนื้อหาคอมพิวเตอร์ จำนวน 202 คน (35.31%) และเนื้อหา สังคมวิทยา จำนวน 192 คน (33.57%)

เมื่อจำแนกเนื้อหาทรัพยากรสารนิเทศที่ใช้ ตามสถานภาพและระดับ การศึกษาของผู้ตอบ พบว่า เนื้อหาที่อาจารย์ใช้มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เนื้อหามหาวิทยาลัย จำนวน 35 คน (33.98%) เนื้อหานักศึกษา จำนวน 34 คน (33.01%) และเนื้อหานักศึกษา จำนวน 33 คน (32.04%)

เนื้อหาที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีใช้มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เนื้อหานักศึกษา จำนวน 148 คน (43.15%) เนื้อหากายา จำนวน 146 คน (42.56%) และเนื้อหา การศึกษา จำนวน 140 คน (40.82%)

เนื้อหาที่นักศึกษาระดับปริญญาโทใช้มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เนื้อหานักศึกษา จำนวน 44 คน (34.92%) เท่ากัน เนื้อหานักศึกษา จำนวน 41 คน (32.54%) และเนื้อหานักศึกษา จำนวน 35 คน (27.78%) เท่ากัน (ตารางที่ 11)

จากผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ ทรัพยากรสารนิเทศเนื้อหารัฐวิสาหกิจ อาจเนื่องจากผู้ตอบจำนวนมากที่สุดสังกัดสาขาวิชา บริหารธุรกิจ ซึ่งมีหลายแขนงวิชาในคณะวิทยาการจัดการ นอกจากนี้คณะต่างๆ เช่น วิทยาลัย นานาชาติการท่องเที่ยว คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ยังมีรายวิชาหลักรายวิชาที่มีเนื้อหาครอบคลุมเนื้อหาบริหารธุรกิจ เช่น องค์การและการจัดการ พัฒนาองค์กร โปรแกรมประยุกต์ทางด้านการเงินและการบัญชี เป็นต้น จึงทำให้เนื้อหา บริหารธุรกิจมีผู้ใช้มากกว่าเนื้อหาอื่นๆ

ผลการวิจัยในส่วนนี้ พบว่า แตกต่างจากผลการวิจัยของ วิภา บุญแแดง (2546) ที่พบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ส่วนใหญ่ใช้ เนื้อหาเศรษฐศาสตร์ การที่ผลการวิจัยมีความแตกต่างกัน อาจเนื่องจากแต่ละมหาวิทยาลัยมี หลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นแตกต่างกัน

ส่วนผลการวิจัยที่พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ใช้เนื้อหาคอมพิวเตอร์ และสังคม วิทยา เป็นอันดับรองลงมา อาจเนื่องจากเนื้อหาวิชาคอมพิวเตอร์ เป็นวิชาพื้นฐานในหลักสูตรของ นักศึกษาทั้งระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโทของทุกคณะ นอกจากนี้ในบางคณะ เช่น วิทยาลัขนานาชาติการห้องเที่ยว และคณะวิทยาการจัดการ ก่อนที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีจะ สำเร็จการศึกษาจะต้องผ่านการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐานเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการ ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานียังมีนโยบายให้อาจารย์ต้องมีความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ประกอบการสอนในสาขาวิชาต่างๆ โดยก่อนเปิดภาคเรียนของทุกปีการศึกษา มหาวิทยาลัย จะจัดอบรมการใช้งานคอมพิวเตอร์ต่างๆ ให้แก่อาจารย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการงานสอน และ การผลิตผลงานวิชาการ

ส่วนเนื้อหาสังคมวิทยาที่อาจารย์และนักศึกษาใช้เป็นอันดับสาม อาจ เนื่องจากเนื้อหาสังคมวิทยามีความเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยฯ สาขาวิชา ทั้งในระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท นอกจากนี้สังคมวิทยาซึ่งเป็นวิชาพื้นฐาน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และเป็นรายวิชาในหลักสูตรระดับปริญญาโทสาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการ พัฒนา และยุทธศาสตร์การพัฒนาอีกด้วย อาจารย์และนักศึกษาจึงใช้เนื้อหาสังคมวิทยาเพื่อ ประกอบการเรียนการสอน

2.5 ภาษาของทรัพยากรสารนิเทศที่ใช้

ผู้ตอบส่วนใหญ่จำนวน 566 คน (98.95%) ใช้ทรัพยากรสารนิเทศ ภาษาไทย รองลงมา จำนวน 381 คน (66.61%) ใช้ภาษาอังกฤษ

เมื่อจำแนกตามสถานภาพและระดับการศึกษาของผู้ตอบ พบว่า ทั้ง อาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโทส่วนใหญ่ จำนวน 100 คน (97.09%) 341 คน (99.42%) และ 125 คน (99.21%) ตามลำดับ ใช้ทรัพยากรสารนิเทศภาษาไทย (ตารางที่ 13)

จากผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ ทรัพยากรสารนิเทศภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ อาจเนื่องจากหอสมุดกลางมีทรัพยากรสารนิเทศภาษาอังกฤษจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับทรัพยากรสารนิเทศภาษาไทย คือ มีหนังสือภาษาไทย จำนวน 143,782 เล่ม ในขณะที่มีหนังสือภาษาอังกฤษ จำนวน 7,579 เล่ม มีวารสารภาษาไทย จำนวน 450 ชื่อเรื่อง และวารสารภาษาอังกฤษ 80 ชื่อเรื่อง อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่จึงใช้ ทรัพยากรสารนิเทศภาษาไทย

2.6 บริการของหอสมุดกลางที่ใช้

จากบริการของหอสมุดกลางที่จัดให้ผู้ใช้ 16 บริการ (ตารางที่ 14) พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ จำนวน 545 คน (95.28%) ใช้บริการยืม-คืน รองลงมา จำนวน 464 คน (81.12%) ใช้บริการอินเทอร์เน็ต

เมื่อจำแนกตามสถานภาพและระดับการศึกษาของผู้ตอบ พบว่า ทั้ง อาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโทส่วนใหญ่ จำนวน 102 คน (99.03%) 320 คน (93.29) และ 123 คน (97.62%) ตามลำดับ ใช้บริการยืม-คืน

ผลการวิจัยในส่วนนี้ พบว่า สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 2 ที่กำหนดว่า อาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีส่วนใหญ่ใช้บริการยืม-คืน

ผลการวิจัยในส่วนนี้ ยังพบว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ uhnryka พลาง (2544) ที่พบว่า อาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ใช้บริการ ยืม-คืน และผลการวิจัยของ วิกา บุญแแดง (2546) ที่พบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่ใช้บริการยืม-คืน และผลการวิจัยของ Reed และ Tanner ที่พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ บริการยืม-คืน

การที่ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บริการยืม-คืน อาจเนื่องจาก บริการยืม-คืน เป็นบริการพื้นฐานของห้องสมุดในการให้บริการผู้ใช้เพื่ออำนวยความสะดวก สะดวกในการนำเสนอสารนิเทศไปใช้ โดยเฉพาะทรัพยากรสารนิเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ อาจารย์และ นักศึกษาอาจไม่มีเวลาพอที่จะใช้บริการในห้องสมุด จึงจำเป็นต้องยืมออกไปใช้นอกห้องสมุด เพื่อ การศึกษาค้นคว้าเมื่อมีเวลา

สำหรับบริการที่อาจารย์และนักศึกษาใช้รองลงมา ได้แก่ บริการ อินเทอร์เน็ต อาจารย์เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งสารนิเทศที่ให้ข้อมูลที่หลากหลายทั้งความรู้ ความ บันเทิง และการติดต่อสื่อสาร และเป็นที่นิยมใช้มากในปัจจุบัน และห้องสมุดก็ได้จัดห้องบริการ อินเทอร์เน็ตไว้ 2 ห้อง สำหรับอาจารย์ และนักศึกษา เพื่อให้ค้นหาสารนิเทศที่ต้องการบน

อินเทอร์เน็ตได้อย่างเสรี โดยไม่จำกัดระยะเวลาในการใช้ จึงทำให้อาชารย์และนักศึกษาจำนวนมากใช้บริการนี้

สำหรับบริการของหนังสือ และบริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล ได้ตอบตามเพิ่มเติมถึงลักษณะการใช้บริการ ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

บริการของหนังสือ

จากผู้ตอบ จำนวน 192 คน ที่ใช้บริการของหนังสือ พบว่า ส่วนใหญ่ จำนวน 176 คน (91.67%) ใช้วิธีติดต่อเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง และส่วนน้อย จำนวน 29 คน (15.10%) ใช้วิธีของหนังสือผ่านเว็บไซต์ของห้องสมุด

เมื่อจำแนกตามสถานภาพและระดับการศึกษาของผู้ตอบ พบว่า อาจารย์ ทั้งหมด 35 คน (100.00%) นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ จำนวน 103 คน (87.29%) และ 38 คน (97.43%) ตามลำดับ ใช้วิธีติดต่อกับเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง (ตารางที่ 15)

จากผลการวิจัย ที่พบว่า ทั้งอาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และ นักศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ใช้บริการของหนังสือด้วยวิธีติดต่อกับเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง อาจเนื่องจากการติดต่อกับเจ้าหน้าที่โดยตรง ได้รับความสะดวกและสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ ตามต้องการ นอกจากนี้อาจารย์และนักศึกษาอาจไม่ทราบว่าห้องสมุดมีบริการของหนังสือผ่านเว็บไซต์ จึงทำให้ใช้วิธีติดต่อด้วยตนเอง (เวลา เครื่องเก้าว, สัมภาษณ์)

บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล

จากผู้ตอบ จำนวน 394 คน ที่ใช้บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่ จำนวน 340 คน (86.29%) ใช้วิธีสืบค้นสารนิเทศด้วยตนเอง และส่วนน้อย จำนวน 123 คน (31.22%) ให้บรรณารักษ์สืบค้นสารนิเทศให้

เมื่อจำแนกตามสถานภาพและระดับการศึกษาของผู้ตอบ พบว่า ทั้ง อาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ จำนวน 60 คน (84.51%) 198 คน (88.39%) และ 82 คน (82.83%) ตามลำดับ ใช้วิธีสืบค้นสารนิเทศด้วยตนเอง (ตารางที่ 16)

2.7 วิธีการสืบค้นทรัพยากรสารนิเทศของห้องสมุด

ผู้ตอบส่วนใหญ่จำนวน 504 คน (88.11%) ใช้วิธีการสืบค้น ทรัพยากรสารนิเทศจากการอ่อนไลน์ของห้องสมุด (OPAC) รองลงมา จำนวน 315 คน (55.07%) ใช้วิธีสำรวจรายชื่อจากชั้นหนังสือ/วารสารโดยตรง

เมื่อจำแนกตามสถานภาพและระดับการศึกษาของผู้ตอบ พบว่า อาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ จำนวน 90 คน (87.38%) 303 คน (88.34%) และ 111 คน (88.09%) ตามลำดับ ใช้วิธีการสืบค้นจากรายการอ่อนไลน์ของห้องสมุด เช่นเดียวกัน (ตารางที่ 17)

จากการวิจัยที่พบว่า อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีการสืบค้น จากรายการอ่อนไลน์ของห้องสมุด (OPAC) เนื่องจากรายการอ่อนไลน์เป็นเครื่องมือสำคัญในการ สืบค้นทรัพยากรสารนิเทศทุกประเภทของห้องสมุด เพื่อเข้าถึงตัวเล่มในที่จัดเก็บได้ นอกจากนี้ อาจารย์และนักศึกษาขั้นสามารถสืบค้นได้จากทั้งภายในห้องสมุด และจากภายนอกห้องสมุดทาง อินเทอร์เน็ต จึงสามารถสืบค้นได้สะดวก รวดเร็ว ทุกเวลา และทุกสถานที่

ผลการวิจัยในส่วนนี้ พบว่า สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 1 ที่กำหนดว่า อาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีส่วนใหญ่ใช้วิธีการสืบค้นจากรายการ อ่อนไลน์ของห้องสมุด

ผลการวิจัยในส่วนนี้ ยังพบว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โสดี อุณรุทธ (2546) ที่พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีสืบค้นจากรายการอ่อนไลน์ของ ห้องสมุด ผลการวิจัยของ Majid และ Tan (2002) ที่พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ สืบค้นจากรายการอ่อนไลน์ของห้องสมุด และผลการวิจัยของ Reed และ Tanner (2001) ที่พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีสืบค้นจากรายการอ่อนไลน์ของห้องสมุด แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ ประภารัตน์ นววิภาพันธ์ (2540) และสุพิมพร อมตพิร (2545) ที่พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักเรียนนายเรือส่วนใหญ่ใช้วิธีสืบค้นโดยการสำรวจชั้นหนังสือ ผลการวิจัยของ ชนิษฐา พลกะการ (2544) ที่พบว่า อาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโทส่วนใหญ่ใช้วิธีสืบค้นโดยการสอบถามจากบรรณารักษ์ ผลการวิจัยของ Ajala (1997) ที่พบว่า นักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีสืบค้นโดยการสอบถามจากเจ้าหน้าที่ห้องสมุด และผลการวิจัย ของ Korobili และ Tilikidou (2006) ที่พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่สืบค้นโดยการสอบถามเพื่อนร่วมงาน

สำหรับผู้ที่ตอบว่า สืบค้นสารนิเทศจากรายการออนไลน์ของห้องสมุด ได้สอบถามเพิ่มเติมถึงทางเลือกในการสืบค้นและกลยุทธ์ในการสืบค้น (ตารางที่ 18) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ทางเลือกในการสืบค้นรายการออนไลน์

ผู้ตอบส่วนใหญ่ จำนวน 461 คน (91.47%) ใช้ทางเลือกชื่อเรื่องในการสืบค้น รองลงมา จำนวน 399 คน (79.17%) ใช้ทางเลือกหัวเรื่อง

เมื่อจำแนกตามสถานภาพและระดับการศึกษาของผู้ตอบ พบว่า ทั้งอาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ จำนวน 77 คน (85.55%) 280 คน (92.41%) และ 104 คน (93.69%) ตามลำดับ ใช้ทางเลือกชื่อเรื่อง

จากผลการวิจัยที่ พบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโทใช้ทางเลือกชื่อเรื่องในการสืบค้นมากกว่าทางเลือกอื่นๆ จากการสอบถามอาจารย์ และนักศึกษา พบว่า การสืบค้นโดยใช้ทางเลือกชื่อเรื่อง ทำให้ได้หนังสือเล่มที่ต้องการได้ทันที หรืออาจได้หนังสือเล่มที่มีชื่อเรื่องใกล้เคียงกันที่อาจนำมาใช้ประโยชน์ได้ (ศิริวัฒน์ เยงซัยโภ, สัมภาษณ์)

กลยุทธ์ในการสืบค้นรายการออนไลน์

ผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 244 คน (48.41%) ไม่ใช้กลยุทธ์ในการสืบค้นรายการออนไลน์ และจำนวน 224 คน (44.44%) ใช้กลยุทธ์ในการสืบค้น

เมื่อจำแนกตามสถานภาพและระดับการศึกษาของผู้ตอบ พบว่า ทั้งอาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโท จำนวนมากที่สุด 42 คน (46.67%) 152 คน (50.16%) และ 50 คน (45.04%) ตามลำดับ ไม่ใช้กลยุทธ์ในการสืบค้น

3. ปัญหาในการใช้หอสมุดกลางและข้อเสนอแนะ

3.1 ปัญหาในการใช้หอสมุดกลาง

ปัญหาในการใช้หอสมุดกลาง (ตารางที่ 19) ได้จำแนกออกเป็น 4 ด้าน ใหญ่ ได้แก่ ด้านทรัพยากรสารนิเทศ ด้านบริการ ด้านการสืบค้น และด้านอื่นๆ ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบประสบปัญหาการใช้หอสมุดกลางโดยรวม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) และเมื่อจำแนกตามสถานภาพและระดับการศึกษาของผู้ตอบ พบว่า อาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโท ประสบปัญหาในการใช้หอสมุดกลางโดยรวม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93, 3.00$ และ 3.03 ตามลำดับ) เช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาปัญหาการใช้หอสมุดกลางในแต่ละด้าน พนบฯ ผู้ตอบ
ประสบปัญหาทั้ง 4 ด้านในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัญหาด้าน
ทรัพยากรสารนิเทศ และด้านอื่นๆ ($\bar{X} = 3.02$ เท่ากัน)

เมื่อจำแนกปัญหาในการใช้หอสมุดกลางแต่ละด้านตามสถานภาพของ
ผู้ตอบพบว่า อาจารย์และนักศึกษาประสบปัญหาการใช้หอสมุดกลางในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน¹
 เช่นเดียวกัน โดยปัญหา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์ คือ ปัญหาด้านทรัพยากรสารนิเทศ ($\bar{X} = 3.25$) ส่วนปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษา คือ ปัญหาด้านอื่นๆ ($\bar{X} = 3.07$)

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พนบฯ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และ
นักศึกษาระดับปริญญาโทประสบปัญหาทั้ง 4 ด้านในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คือ ปัญหาด้านอื่นๆ ($\bar{X} = 3.12$) ส่วนปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของ
นักศึกษาระดับปริญญาโท คือ ปัญหาด้านการสืบค้น ($\bar{X} = 3.16$)

สำหรับรายละเอียดของปัญหาทั้ง 4 ด้าน มีดังนี้

3.1.1 ปัญหาด้านทรัพยากรสารนิเทศ

ผู้ตอบประสบปัญหาด้านทรัพยากรสารนิเทศ 3 ระดับ คือ ระดับ
มาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย ในระดับมากมี 2 ปัญหา คือ ทรัพยากรสารนิเทศมีเนื้อหาไม่
ทันสมัย ($\bar{X} = 3.56$) และทรัพยากรสารนิเทศไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.52$) ในระดับปานกลางมี 8 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย
ของสถาบันอื่นมีจำนวนน้อย ($\bar{X} = 3.25$) และในระดับน้อยมี 1 ปัญหา

เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ พนบฯ อาจารย์ประสบ
ปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย ในระดับมากมี 3 ปัญหา เรื่อง
ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัยของสถาบันอื่นมีจำนวนน้อย ($\bar{X} = 3.74$)
ทรัพยากรสารนิเทศไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.66$) และ
ทรัพยากรสารนิเทศมีเนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{X} = 3.54$) ในระดับปานกลางมี 7 ปัญหา และในระดับ
น้อยมี 1 ปัญหา

นักศึกษาประสบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง
และระดับน้อย ปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ ทรัพยากรสารนิเทศมีเนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{X} = 3.57$) ในระดับปานกลางมี 9 ปัญหา และในระดับน้อยมี 1 ปัญหา

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย ในระดับมากมี 2 ปัญหา คือ ทรัพยากรสารนิเทศมีเนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{X} = 3.62$) และทรัพยากรสารนิเทศมีเนื้อหาไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.51$) ในระดับปานกลางมี 7 ปัญหา และในระดับน้อยมี 2 ปัญหา

นักศึกษาระดับปริญญาโทประสบปัญหาในระดับมาก 1 ปัญหา คือ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัยของสถาบันอื่นมีจำนวนน้อย ($\bar{X} = 3.60$) ในระดับปานกลางมี 9 ปัญหา และในระดับน้อยมี 1 ปัญหา (ตารางที่ 20)

จากการวิจัยที่พบว่าอาจารย์ประสบปัญหาทรัพยากรสารนิเทศ มีเนื้อหาไม่ทันสมัยในระดับมาก พบว่า สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 ที่กำหนดว่า ปัญหาในการใช้หอสมุดกลางที่อาจารย์ประสบในระดับมาก คือ ทรัพยากรสารนิเทศมีเนื้อหาไม่ทันสมัย

การที่ผลการวิจัยโดยรวม พบว่า ผู้ตอบประสบปัญหาในระดับมาก 2 ปัญหา คือ ทรัพยากรสารนิเทศมีเนื้อหาไม่ทันสมัย และทรัพยากรสารนิเทศมีเนื้อหาไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอน อาจเนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ได้เปิดสอนหลักสูตรในสาขาวิชาต่างๆ หลายสาขาวิชา และมีสาขาวิชาใหม่ๆ เปิดเพิ่มอย่างต่อเนื่อง แต่งบประมาณที่หอสมุดกลาง ได้รับการจัดสรรในแต่ละปีมีจำนวนจำกัด การจัดหาทรัพยากรสารนิเทศ ใหม่ๆ จึงมีจำนวนน้อย และไม่กระจายครอบคลุมทุกสาขาวิชา

ผลการวิจัยในส่วนนี้ พบว่า แตกต่างจากผลการวิจัยของ โสกี อุณรุทธ (2546) ที่พบว่า ปัญหาที่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ประสบ คือ หนังสือที่ต้องการมีจำนวนไม่เพียงพอ ผลการวิจัยของ ศุภีพร อมตพร (2545) ที่พบว่า ปัญหาที่นักเรียนนายเรือส่วนใหญ่ประสบ คือ วารสารที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด และผลการวิจัยของ ชนิษฐา พลกการ (2544) ที่พบว่า ปัญหาที่อาจารย์ประสบในระดับมาก คือ หนังสือภาษาอังกฤษมีน้อย

3.1.2 ปัญหาด้านบริการ

ผู้ตอบประสบปัญหาด้านบริการ 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย ในระดับมากมี 3 ปัญหา เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อย ($\bar{X} = 3.73$) บริการข่าวสารทางเว็บไซต์ของห้องสมุดไม่มีข้อมูลใหม่ๆ เพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.67$) และเครื่องถ่ายเอกสารมีจำนวนน้อยทำให้ต้องรอนาน ($\bar{X} = 3.55$) ในระดับปานกลางมี 8 ปัญหา และในระดับน้อยมี 2 ปัญหา

เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ พบว่า อาจารย์ประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ในระดับปานกลางมี 7 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 คือ บริการข่าวสารทางเว็บไซต์ของห้องสมุดไม่มีข้อมูลใหม่ๆ เพิ่มเติม และในระดับน้อยมี 4 ปัญหา

นักศึกษาประสบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย ในระดับมากมี 3 ปัญหา เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อย ($\bar{X} = 3.78$) บริการข่าวสารทางเว็บไซต์ของห้องสมุดไม่มีข้อมูลใหม่ๆ เพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.71$) และเครื่องถ่ายเอกสารมีจำนวนน้อยทำให้ต้องรอนาน ($\bar{X} = 3.62$) ในระดับปานกลางมี 8 ปัญหา และในระดับน้อยมี 2 ปัญหา

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ทั้งนักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโท ประสบปัญหา 3 ระดับ เท่าเดียวกัน คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยนักศึกษาระดับปริญญาตรีประสบปัญหา ในระดับมาก 4 ปัญหา ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อย ($\bar{X} = 3.85$) บริการข่าวสารทางเว็บไซต์ของห้องสมุดไม่มีข้อมูลใหม่ๆ เพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.80$) และบริการโอมเรียเดอร์และบริการเคเบิลทีวี (UBC) ไม่สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา เนื่องจากบางครั้งห้องถูกใช้เพื่อการสอน ($\bar{X} = 3.65$) ในระดับปานกลางมี 6 ปัญหา และในระดับน้อยมี 3 ปัญหา

นักศึกษาระดับปริญญาโท ประสบปัญหาในระดับมาก 2 ปัญหา คือ เครื่องถ่ายเอกสารมีจำนวนน้อยทำให้ต้องรอนาน ($\bar{X} = 3.69$) และเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อย ($\bar{X} = 3.58$) ในระดับปานกลางมี 7 ปัญหา และในระดับน้อยมี 3 ปัญหา (ตารางที่ 21)

การที่ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบประสบปัญหาด้านบริการในระดับมาก คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อย อาจเนื่องจากในแต่ละวันมีผู้ต้องการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการสืบค้นสารนิเทศจากอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมาก แต่จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในห้องอินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อย คือ ห้องบริการอินเทอร์เน็ตสำหรับอาจารย์ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการ จำนวน 5 เครื่อง และห้องบริการอินเทอร์เน็ตสำหรับนักศึกษามีเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 20 เครื่อง และในขณะเดียวกันห้องสมุดยังให้ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตได้โดยไม่จำกัดระยะเวลาในการใช้ จึงทำให้ผู้อื่นที่ต้องการใช้ไม่มีโอกาสได้ใช้

ผลการวิจัยในส่วนนี้ พบว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชนิษฐา พลการ (2544) ที่พบว่า ปัญหาที่นักศึกษาระดับปริญญาโทประสบในระดับมาก คือ เครื่อง

คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศของห้องสมุดมีจำนวนน้อย และผลการวิจัย ของ Korobili และ Tilikidou (2006) ที่พบว่า ปัญหาที่อาจารย์ส่วนใหญ่ประสบ คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูลมีจำนวนน้อย

นอกจากนี้การที่ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์และนักศึกษาประสบปัญหาข่าวสารทางเว็บไซต์ของห้องสมุดไม่มีข้อมูลใหม่ๆ เพิ่มเติมในระดับมาก อาจเนื่องจากการให้บริการข่าวสารทางเว็บไซต์ของห้องสมุด ซึ่งแม้จะมีผู้รับผิดชอบ คือ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ข้อมูลที่นำมาลงบนเว็บไซต์ได้มามากส่วนงานต่างๆ ของห้องสมุด ซึ่งหน่วยงานต่างๆ อาจส่งให้ไม่ค่อยเนื่อง และไม่สมำเสมอ จึงทำให้บริการข่าวสารทางเว็บไซต์ของห้องสมุดไม่มีข้อมูลใหม่ๆ ส่วนปัญหาในระดับมากอีกปัญหานึง คือ เครื่องถ่ายเอกสารมีจำนวนน้อยทำให้ต้องรอนาน อาจเนื่องจากในปัจจุบันการให้บริการถ่ายเอกสารมีอยู่เพียง 2 จุด แยกอยู่ในอาคารแต่ละหลัง อาคารละ 1 จุด และในแต่ละจุดมีเครื่องถ่ายเอกสารให้บริการเพียงเครื่องเดียว จึงอาจทำให้ไม่สะดวกในการถ่ายเอกสาร และต้องเสียเวลาอนนาน เนื่องจากในแต่ละวันมีผู้ใช้บริการถ่ายเอกสารเป็นจำนวนมาก

ผลการวิจัยในส่วนนี้ ยังพบว่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 2 ที่กำหนดว่า ปัญหาที่นักศึกษาประสบในระดับมาก คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต มีประสิทธิภาพต่ำ ซึ่งผลการวิจัย พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

การที่ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตมีประสิทธิภาพต่ำ เป็นปัญหาในระดับปานกลาง อาจเนื่องจากห้องสมุดกลางเพียงจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ใหม่ จำนวน 10 เครื่อง มากดแทนของเดิมที่ไม่สามารถใช้งานได้อายุนี้ ประสิทธิภาพ ผู้ตอบจึงเห็นว่าปัญหาข้อนี้ไม่เป็นปัญหาในระดับมาก

3.1.3 ปัญหาด้านการสืบค้น

ผู้ตอบประสบปัญหาด้านการสืบค้น 3 ระดับ (ตารางที่ 22) คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย ในระดับมากนี 1 ปัญหา คือ การสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ใช้เวลานาน เนื่องจากเครื่องเข้าช่องอินเทอร์เน็ตช้า ($\bar{X} = 3.51$) ในระดับปานกลางมี 5 ปัญหา ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดจัดทำไม่สามารถสืบค้นได้จากภายนอก มหาวิทยาลัย และในระดับน้อยมี 1 ปัญหา

เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ พบว่า อาจารย์ประสบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย ในระดับมากนี 1 ปัญหา คือ การสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ใช้เวลานาน เนื่องจากเครื่องเข้าช่องอินเทอร์เน็ตช้า ($\bar{X} = 3.51$) ในระดับปานกลางมี 5 ปัญหา และในระดับน้อยมี 1 ปัญหา

นักศึกษาประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ การสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ใช้เวลานาน เนื่องจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช้า ($\bar{X} = 3.52$) และในระดับปานกลางมี 6 ปัญหา

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ในระดับปานกลางมี 6 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ใช้เวลานาน เนื่องจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช้า ($\bar{X} = 3.50$) และในระดับน้อยมี 1 ปัญหา

นักศึกษาระดับปริญญาโทประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ในระดับมากมี 2 ปัญหา คือ ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดจัดทำไม่สามารถสืบค้นได้จากภายนอกมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.56$) และการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ใช้เวลานาน เนื่องจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช้า ($\bar{X} = 3.53$) และในระดับปานกลางมี 5 ปัญหา

จากการวิจัย ที่พบว่า ปัญหาที่ผู้ตอบประสบในระดับมาก คือ การสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ใช้เวลานานเนื่องจากเครื่องเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช้า อาจเนื่องจากช่องทางในการรับส่งข้อมูลอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยขาดงูกสุราษฎร์ธานีมีขนาดแคบ เมื่อมีผู้ใช้เข้ามาใช้อินเทอร์เน็ตจำนวนมากในเวลา的工作 อาจทำให้การสืบค้นข้อมูลทำได้ช้า (ธนา จารุพันธุ์ เศรษฐ์, สัมภาษณ์)

3.1.4 ปัญหาด้านอื่นๆ

อาจารย์และนักศึกษาประสบปัญหาด้านอื่นๆ 3 ระดับ (ตารางที่ 23) คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย ในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ ที่นั่งอ่านหนังสือมีจำนวนไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.57$) ในระดับปานกลางมี 5 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่มีป้ายแสดงการจัดแบ่งหมวดหมู่ของห้องสมุด ($\bar{X} = 3.14$) และในระดับน้อยมี 1 ปัญหา

เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบพบว่า อาจารย์ประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ในระดับปานกลางมี 5 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ที่นั่งอ่านหนังสือมีจำนวนไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.30$) และในระดับน้อยมี 2 ปัญหา

นักศึกษาประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ ที่นั่งอ่านหนังสือมีจำนวนไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.62$) และในระดับปานกลางมี 6 ปัญหา

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีประสบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย ในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ

ปัญหาที่นั่งอ่านหนังสือมีจำนวนไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.63$) ในระดับปานกลางมี 5 ปัญหา และในระดับน้อยมี 1 ปัญหา

นักศึกษาระดับปริญญาโท ประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ ที่นั่งอ่านหนังสือมีจำนวนไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.57$) และในระดับปานกลางมี 6 ปัญหา

จากการวิจัย ที่พบว่า ผู้ตอบประสบปัญหาที่นั่งอ่านหนังสือมีจำนวนไม่เพียงพอในระดับมาก อาจเนื่องจากปัจจุบันห้องสมุดกลางมีห้องอ่านหนังสือจำนวน 10 ห้อง มีจำนวนที่นั่งอ่าน 295 ที่นั่ง แต่จำนวนผู้เข้าใช้บริการในแต่ละวันมีมากกว่าจำนวนที่นั่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงใกล้สอบความต้องการใช้ห้องสมุดยิ่งเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ห้องสมุดซึ่งเปิดให้บุคคลภายนอกเข้าใช้โดยไม่เสียค่าบริการ จึงทำให้จำนวนที่นั่งอ่านที่มีอยู่ไม่เพียงพอ กับความต้องการใช้

3.2 ข้อเสนอแนะ

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ในการพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ บริการ และเครื่องมือในการสืบค้น จำนวนทั้งสิ้น 171 คน จำแนกเป็นอาจารย์ จำนวน 46 คน และนักศึกษา จำนวน 125 คน โดยข้อเสนอแนะที่มีผู้ตอบตั้งแต่ 5 คน ขึ้นไป มีดังนี้

ค้านทรัพยากรสารนิเทศ

- หนังสือที่มีอยู่เก่า ล้าสมัย ควรสำรวจความต้องการของผู้ใช้อย่างสม่ำเสมอ (24 คน)

- การจัดหานั่งสือใหม่ให้เพียงพอ และสอนคล้องกับหลักสูตรการเรียน การสอนในมหาวิทยาลัย (21 คน)

- การเพิ่มจำนวนหนังสือค้านวิทยาศาสตร์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (5 คน)

ค้านบริการ

- ควรจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตให้เพียงพอ และ เป็นเครื่องที่มีประสิทธิภาพในการใช้งานได้ดี (20 คน)

- การเพิ่มจำนวนเครื่องถ่ายเอกสารและจัดให้มีทุกชั้น (15 คน)

- การจัดหาเครื่องพิมพ์สำหรับผู้ใช้บริการที่ต้องการพิมพ์งานจากการค้นหาข้อมูลของห้องสมุด หรือจากการใช้บริการอินเทอร์เน็ต (6 คน)

- ไม่ควรให้นักศึกษาต่อบัตรสมาชิกทุกภาคการศึกษา ห้องสมุดควรเชื่อมต่อข้อมูลของนักศึกษาจากสำนักส่งเสริมและงานทะเบียนโดยตรง (6 คน)

ด้านการสืบค้น

- การปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสืบค้นข้อมูลของห้องสมุดจากภายนอกมหาวิทยาลัย (5 คน)

- เจ้าหน้าที่ควรให้คำแนะนำในการค้นหาหนังสือบนชั้น เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว (5 คน)

ด้านอื่นๆ

- บรรณาธิการให้บริการด้วยความสุภาพขึ้น เช่น แต่งตัวเรียบร้อย มีจิตสำนึกในการให้บริการ (8 คน)

- หนังสือที่มีผู้นำมาคืนควรมีการจัดเก็บเขียนชื่อนักศึกษาไว้ (5 คน)

- ควรใช้วิธีการสแกนบัตรนักศึกษา ในการเข้าใช้บริการ มากกว่าการตรวจบัตร (5 คน)

การทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐานที่กำหนดไว้ 2 ข้อ คือ 1) อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีส่วนใหญ่ใช้หนังสือและวารสารของห้องสมุด ใช้บริการยืม-คืน และใช้วิธีการสืบค้นจากการอ่อนไลน์ของห้องสมุด 2) ปัญหาในการใช้ห้องสมุดกลางที่อาจารย์ประสบในระดับมาก คือ ทรัพยากรสารนิเทศมีเนื้อหาไม่ทันสมัย ส่วนปัญหาที่นักศึกษาประสบในระดับมาก คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตมีประสิทธิภาพต่ำ ผลการวิจัยสรุปได้ว่ามีทั้งสองคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานข้อ 1 พนว่า ส่วนใหญ่สอดคล้องกับสมมติฐาน และมีเพียงบางส่วนที่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ส่วนที่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน คือ นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้หนังสือและวารสาร ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้หนังสือ หนังสือพิมพ์ และใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ในลำดับที่ 3

สมมติฐานข้อ 2 พนว่า มีทั้งสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน โดยส่วนที่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน คือ ปัญหาที่นักศึกษาประสบในระดับมาก คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตมีประสิทธิภาพต่ำ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า เป็นปัญหาในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะและประยุกต์ผลงานวิจัย

จากการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ในการพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ บริการ และเครื่องมือในการสืบค้นให้สอดคล้องกับการใช้งานอาจารย์และนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ดังนี้

1. ด้านทรัพยากรสารนิเทศ

1.1 หอสมุดกลางควรจัดหาทรัพยากรสารนิเทศให้ครอบคลุมทุกสาขาวิชา ที่มีการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย ให้มีปริมาณที่เพียงพอในแต่ละสาขาวิชา และให้ทรัพยากรสารนิเทศมีความทันสมัย

1.2 หอสมุดกลางควรจัดทำหนังสือและวารสารภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันยังมีอยู่น้อยมาก

1.3 หนังสืออ้างอิง เช่น พจนานุกรม สารานุกรม ควรจัดทำฉบับล่าสุด อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ข้อมูลทันสมัยอยู่เสมอ

2. ด้านบริการ

2.1 การให้บริการอินเทอร์เน็ต ควรพิจารณาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

-หอสมุดกลางควรจัดทำเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการ อินเทอร์เน็ตเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อการใช้ และจัดทำเครื่องพิมพ์สำหรับพิมพ์ผลการสืบค้นข้อมูล จากอินเทอร์เน็ต

-หอสมุดกลางควรทบทวนการให้บริการอินเทอร์เน็ตที่ไม่จำกัด ระยะเวลา ใน การใช้ เพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการซึ่งมีอยู่น้อยสามารถใช้ได้อย่างทั่วถึง

2.2 การบริการข่าวสารทางเว็บไซต์ของห้องสมุด ควรจัดทำอย่างรวดเร็ว และสนับสนุน โดยหน่วยงานต่างๆ ของห้องสมุดควรจัดส่งข้อมูลใหม่ๆ ให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ใช้ได้รับทราบข้อมูล และบริการใหม่ๆ ของห้องสมุดได้

2.3 หอสมุดกลางควรเพิ่มจุดบริการถ่ายเอกสาร และจำนวนเครื่องถ่ายเอกสาร เพื่อให้ผู้ใช้ได้รับความสะดวกในการถ่ายเอกสาร โดยอาจเพิ่มจุดบริการถ่ายเอกสารในบริเวณชั้น 3 ของอาคารบรรณราชนครินทร์ 1 อีก 1 จุด เพื่อให้ผู้ใช้สามารถนำหนังสือที่อยู่ระหว่างชั้น 3 หมวด สังคมศาสตร์ และชั้น 4 ที่เป็นหนังสืออ้างอิง มาถ่ายเอกสารได้

3. ด้านเครื่องมือในการสืบค้น

3.1 หอสมุดกลางควรจัดอบรมการสืบค้นข้อมูลจากการขอรับออนไลน์ และ

ฐานข้อมูลออนไลน์ เพื่อให้อาจารย์และนักศึกษามีความรู้และทักษะในการใช้ทางเลือกในการสืบค้น และการใช้กลยุทธ์ในการสืบค้น เพื่อให้ได้ผลการสืบค้นที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2 ห้องสมุดกลางควรพิจารณาโดยน้ำเสียงเกี่ยวกับฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดควรรับให้สามารถสืบค้นได้จากภาษาอังกฤษหรือภาษาไทย

3.3 มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้สืบค้นข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว

4. ค้านอื่นๆ

4.1 ควรเพิ่มจำนวนที่นั่งอ่านหนังสือในส่วนต่างๆ ของห้องสมุด เช่น ห้องอ่านหนังสือหมวดหมู่ภาษาศาสตร์ และหมวดภาษาและวรรณคดี ห้องอ่านวารสารและหนังสือพิมพ์ เป็นต้น และในช่วงการสอบแต่ละภาคการศึกษา ห้องสมุดกลางควรจัดที่นั่งอ่านเพิ่มเติมเป็นการชั่วคราวเพื่อรองรับความต้องการใช้ห้องสมุดได้อย่างเพียงพอ

4.2 ห้องสมุดกลางควรจัดเก็บทรัพยากรสารนิเทศขึ้นชั้นอย่างรวดเร็ว และควรมีการสำรวจชั้นหนังสืออย่างต่อเนื่อง เพื่อให้หนังสือจัดเก็บถูกที่

4.3 ห้องสมุดกลางควรจัดให้มีป้ายแนะนำสถานที่จัดเก็บทรัพยากรสารนิเทศ และป้ายแผนการจัดแบ่งหมวดหมู่หนังสือในบริเวณที่ผู้ใช้สามารถเห็นได้อย่างชัดเจน

4.4 บุคลากรของห้องสมุดกลางควรให้บริการด้วยความเต็มใจ และสุภาพ เพื่อกาแฟลกษณ์ที่คิดในการให้บริการของห้องสมุด

4.5 ห้องสมุดกลางควรประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับทรัพยากรสารนิเทศและบริการของห้องสมุดเพิ่มมากขึ้น โดยใช้วิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้ใช้ทราบถึงทรัพยากรสารนิเทศ และบริการที่มี เพื่อประโยชน์สูงสุดในการศึกษาค้นคว้าของผู้ใช้

แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรศึกษาการใช้ห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีของนักศึกษาในศูนย์ให้การศึกษานอกมหาวิทยาลัย 4 ศูนย์ คือ ศูนย์ให้การศึกษานอกมหาวิทยาลัย จ. ชุมพร ศูนย์ให้การศึกษานอกมหาวิทยาลัย จ. ระนอง ศูนย์ให้การศึกษานอกมหาวิทยาลัย อ. เกาะสมุย จ. สุราษฎร์ธานี และศูนย์ให้การศึกษานอกมหาวิทยาลัย จ. ยะลา

2. ควรศึกษาการใช้ห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัยราชภัฏอื่น